

GENESIS 37-38

MGA ANAK NI JACOB... (7POINTS)

- **1ST – ANG KABUHI NI JOSEPH... VS. 1**
 - Nagistar si Jacob sa DUTA bilang is aka estranghero...
 - Parehas nga duta kon sa diin ang iya amay – Isaac – nangin estranghero man...
 - Amo ini ang history – ang mga KALIWAT ni Jacob – ang ISTORYA sang mga ANAK ni Jacob!
 - Magatuon na kita subong sa ika 5 kag katapusan sang libro nga Genesis...
 - Chapter 1-11 – ang pagtuga sang kalibutan – si Adan kag Eva – Noe – kag ang baha...
 - Chapter 12-24 – ang kabuhi ni Abraham ...
 - Chapter 25-27 – ang kabuhi ni Isaac...
 - Chapter 26-36 – ang kabuhi ni Jacob...
 - Chapter 37-50 – magatuon kita sang kabuhi sang mga bata ni Jacob (Jose)!
- **2ND – NAGAKAINIT ANG MGA UTOD NI JOSE SA IYA... VS. 2-11**
 - 1st – Jose ang manugsugid... vs. 2
 - Sang naga edad si Jose sang 17 ka tuig – nagabulig siya sa iya amay sa pagbantay sa mga karnero...
 - Upod sa iya ang mga anak ni Biha kag Zilpa – Dan / Naftali / Gad / Asher
 - Ang ini nga apat nga anak lay okay Jacob – mga anak sang iya suluguon...
 - May ara sila sang rason nga magkainit kay Jose – ang anak sang pinalangga nga asawa ni Jacob!
 - Nag dala si Jose sang malain nga BALITA...
 - BALITA – literal nga mag kotso-kotsyo – gusto magguba sang reputasyon...
 - Gin dugang man ni Jose hambal sa iya mga utod – ginhambalan niya ang ila amay sa mga malain nila nga gin himo!
 - Ang pagsugid sa iban indi permi maayo...
 - Depende ina sa aton pamakamaayo – sa pagbulig sa iban – ukon gamuhon sila...
 - Gin tawag kita para paandaman ang iban nga indi mag sala – **Hebreo 3:13**
 - Wala kita gin tawag para gamuhon sang isa kag isa – pagpanugid sa iban!
 - **Hulubaton 10:18** – “Butigon ang tawo nga nagatago sang iya kaakig, kag buang-buang ang mga nagapanglibak.”
 - 2nd – gina PALANGGA si Jose sang sa iya mga utod... vs. 3-4
 - Gina PALANGGA ni Israel si Jose sang sa iya tanan nga bata – siya ang iya bata sang tigulang na siya...
 - Gin hatagan siya ni Jacob – sa iya LANG – matahom kag malaba nga bayo (madamo nga color)
 - Wala kita naga lakat sa obra suksok sang matahom kag malaba nga bayo – tungod formal ina..
 - Ang idea nga ini indi para sa mabudlay nga obra – pero sinyales para magdumala (boss)!
 - Ang tanan nga mga utod nakita ang espesyal nga pag tratar – kag NAGAKAINIT sila kay Jose...
 - Indi sila makahambal biskan isa mga MAAYO nga tinaga ka sa iya!
 - Delikado kon may ginapaboran sang mga kabataan
 - Maalam ang mga bata – kabalo sila kon gina pabor ang isa ka anak sang sa isa...
 - Ang resulta nagaka-akig ukon kainit sa mga bata...
 - Mga Amay kag Iloy – aton ini responsibilidad nga palanggaon ang aton kabataan sang patas!

- o 3rd – isa ka adlaw si Jose magadumala sa iya mga utod... vs. 5-11
 - Si Jose may ara sang duwa ka damgo – kag gin hambalan niya ang iya mga utod...
 - Kag ang resulta (hiphil-causative) – NANGAKIG pagid sila sa iya!
 - Si Jose arogrante – ang damo HALIN sa Ginoo...
 - Pero ang paagi kon paano niya gin sugid sa ila – nga gin hambalan niya sila – naga pakita sa aton sang madamo parti kay Jose...
 - Sa sini nga tion – tikalon sa iya – kay kabalo siya nga iya ang paborito nga bata
 - **Hulubaton 16:18** – “ang pagpabugal kag pakamatinaas-taason sang tawo makalaglag sa iya.”
 - Budlay ang BUGAL – indi ini mahapos Makita – pero amo ini permi ang nagapalaglag sa aton...
 - Ang BUGAL – basi kabalo na ko sang tanan / wala ko nagaka sala / indi ko kinanglan sang paginstakto...
 - Ang BUGAL pwede man – nagapamisar nga wala ko halaga / pagkahuya...
 - Kon ginadayaw naton aton kaugalingon/ukon ginapakanubo – pareho nga bugal ina
 - If I am the focus – then I am not looking to Jesus – and destruction is sure to follow!
 - Kon focus ko – kag wala ko nagalantaw kay Jesus – gani ang sala magasunod gid!
 - Ang una nga damgo – ang binugkos nga uhay...
 - Gin hambalan niya ang iya mga utod – pamati-e(imperative – pero may palihog) ang ini nga damgo!
 - Ang tanan nga 12 ka mga utod mag binugkos nga mga uhay – pero si Jose nag tindog...
 - Kag ang tanan nga mga utod nag saludo kay Jose...
 - Ang buot silingon sang ini nga damgo – si Jose maga dumala sa iya mga utod...
 - Nagdugang pa gid ang kaakig sang iya mga utod tungod sa iya damgo
 - Ika –duwa nga damgo – ang bituon / adlaw / kag bulan
 - May ara si Jose sang ika duwa nga damgo – kag GINSUGOD niya sa iya mga utod...
 - Ang adlaw / bulan / kag 11 ka bituon nga nagsaludo sa iya BITUON...
 - Ang adlaw amo ang iya amay / ang bulan amo ang iya iloy / kag ang 11 ka bituon amo ang iya mga utod...
 - Ang buot silingon – si Jose magadumala sang bilog niya nga pamilya!
 - Sang ginsugiran ni Jose ang iya amay
 - Ginsaway siya ni Jacob tungod sa iya bugal – ano ina nga klase sang damgo
 - Imo nga iloy kag ako nga imo amay kag imo mga utod maga saludo sa imo!
 - Pero kabalo si Jose sang iya damgo – kag nahisa ang iya mga utod sa iya
 - **Indi tanan nga mga bata maka himo sang MAAYO nga mga butang sa sini nga kalibutan – pagluwas sang nasyon...**
 - Ang mga maskilala kag sikat – ang kalabanan nga ginahatagan sang importansya
 - But God loves each of us the same – no one more than another – **Galatians 3:28**
 - Pero gina palangga kita sang Dios sang pareho – indi labaw sang sa iban – **Galacia 3:28**
 - Sa matuod – naghambal ang Dios nga ginahatagan niya honor ang dyutay importansya!
 - **Galacia 2:6** – “Ang mga manugdumala sang mga tumuluo didto sa Jerusalem wala gid sang may giindugang sa akon ginatudlo. (kon sa bagay ano gid man ina sa akon kon sin-o gid sila, tungod nga sa Dios palareho lang kami.)
 - Sa amo man nga tion dapat kita mag ANDAM nga indi kita MAGKAHISA sa aton utod...
 - Kon kis-a kon Makita naton nga nagaobra ang Dios sa iban – nagaKAHISA kita...
 - May ara kita tanan sang lugar sa lawas ni Cristo – ang aton nga pulos nga gin hatag sa aton...

- Ang tanan nga posisyon sa simbahan importante – para mangin kompleto ang lawas ni Cristo
- Makapaminsar kita nga ang ATON PARTI indi importante – pero wala sang gamay nga role sa Dios!
- **I Corinto 12:24** – “Amo ini ang ginhimo sang Dios sa aton lawas, agod mahatagan sing dungog ang mga parte nga daw indi gid importante.”
- Ang importante
 - Ang libro sang Pahayag isa sa mga budlay nga libro sa Biblia instiendihon...
 - Ang rason tungod ang mga tawo WALA KABALO sang ila Biblia...
 - Ang tanan nga mga kita sa Pahayag nagahalin sa IBAN NGA LIBRO sang BIBLIA!
 - **Pahayag 12:1-5** - “May makatilingala dayon nga butang nga nagpakita sa langit. Nakita ko ang isa ka babayi nga nagabayo sing adlaw, kag ang bulan didto sa idalom sang iya ga tiil. Kag sa iya ulo may korona nga may dose ka bituon...”
 - Ang picture nga gin gamit diri sa Genesis importante instiendihon...
 - Gin gamit ini sa Libro sang Pahayag nga naga pakita sang isa ka babahi bilang nasyon sang Israel!
 - May ara siya sang 12 ka bituon / adlaw / bulan – nagbata sang anak nga lalaki – nga gusto kwaon ni Satanas...
 - Ang anak nga lalaki nga gin bata niya – magadumala sang tanan nga nasyon – Jesus Cristo!
 - Ang OT kag NT ay parehas sang tunga sang piso – stakto ang ila takos...
 - Kon nagapadayon kita sang pagtuon OT – mas maintiendihan naton ang NT
 - Amo ini ang rason nga naga tuon kita sang bilog nga Biblia – para makuha ang bilog nga counsel sang Dios!
 - **Binuhatan 20:27** – “Kay wala gid ako sing may gintago sa inyo parte sa bug-os nga katuyuan kag plano sang Dios.”
- **3RD – GINTRAIDORAN ANG IYA MGA UTOD... vs. 12-36**
 - o 1st – ang mga sapat sa Shekem... vs. 12-17
 - Ang mga magulang nga utod nagkadto sa Shekem para mag lantaw sang sapat ni Jacob...
 - Ang plano nga patyon si Jose natabo sa Shekem...
 - Ang lugar kon sa diin gin patay nila ni Levi kag Simeon ang tanan nga lalaki sa syudad!
 - Gin hambalan ni Jacob si Jose nga mag lakat kag lantawon kon MAAYO lang ang tanan sa iya mga utod...
 - Mangin espiya siya sa iya mga utod – para magpanugid sa iya amay
 - Sang nag-abot si Jose sa Shekem – nakit-an siya sang is aka tawo kag gin pamangkot kon ano iya gina pangita...
 - Ang tawo nag hambal sa iya nga nagkadto sila sa Dotan (duwa ka bubuon) – balay ni Elisa – **II Hari 6:13**
 - Note – wala dapat sang LALAKI sa Shekem – ti sino ini nga LALAKI ...
 - Possible nga isa ini ka ANGHEL – nga nagpakadto kay Jose sa trap!
 - Nagahunahuna kita kon ngaa intensyon sang Dios nga pakadtuon si Jose sa sini nga trap...
 - Ang sabat kay tungod nga gusto niya siya mag tuon nga mag depende sa Ginoo!
 - Kon naga depende kita sa aton kaugalingon – ukon sa iban sa sini nga kabuhi – mangin...
 - Gani ibutang kita sang Ginoo sa posisyon sa kabuhi – nga kon sa diin wala sang gwaan – trap!
 - Ginahimo niya ini wala na kita sang iban nga pillion – dapat mag salig kag mag depende sa iya!

- **II Corinto 1:8-9** – “kay sa sadto nga tiyemo daw indi nag id kamo makaantos, kag ang hunahuna namon mapatay na gid kami... Pero natabo gali ato agod makatuon kami nga indi magsalig sa amon kaugalingon, kundi sa Dios nnga amo ang nagabanhaw sang mga patay.”
- o 2nd – Ang pagtraidor... vs. 18-28
 - Sang malayo pa si Jose – nakita siya sang iya mga utod...
 - Nagakahisa man dyapon sa iya damgo – indi gusto nga madumala-an sila...
 - Nadesisyon nila nga pahipuson ang manugdamgo – nagpaminsar sila nga patyon siya!
 - Dali patyon ta siya kag idagdag sa buho – kag hambalon nga gin kaon siya sang mabangis nga sapat...
 - Ang COHORTATIVE naghambal – nga GUSTO gid nila patyon si Jose!
 - Kag dayon lantawon ta kon ano ang matabo sa iya damgo!
 - Gin luwas siya ni Reuben – gin hambalan niya ang iya mga utod nga indi siya pag patyon...
 - Nagalaom siya nga ibalik niya si Jose sa ila amay nga hilway kon maghalin na iya mga utod...
 - Subong gid ubahan nila si Jose sa iya matahom kag malaba nga bayo (madamo nga color)...
 - Kag gin haboy siya sa buho nga pulunduhan sang tubig...
 - Indi maayo nga kahimtangan – gusto sang mga utod nga pagutman siya...
 - Daw ginainsulto lang nila – wala sila labot – nagpungko sila kag nagkaon
 - Ginapabay-an ang pagpanawag sang bulig ni Jose – gin pabay-an ang iya paghibi!
 - Samtang naga kaon sila – naglantaw sila – kag nakakita sang negosyante nga Ishmaelhon...
 - Instakto man nga pakadto sila sa Egipto...
 - Naghambal si JUDAH – ang ang makwa ta kon patyon ta aton utod – taguon iya dugo...
 - Dali (imperative) ibaligya ta siya (cohorative) – kag
 - Nagpamati ang mag utod (kontinto) sa desisyon...
 - Gani gin butong nila si Jose sa buho – kag gin baligya sa 20 ka bilog nga pilak!
 - Kag ang mga Midianhon gin baligya siya sa Egipto kay Potifar – kag opisyal sang Pharaon!
 - Ang indi tanan tungod nga indi gusto sang mga utod ni Jose nga dumala-an sila...
 - Gin sikway sang iya mga utod – ang DOSE – gin liputon kag gin baligya sa Egipto (kalibutan)
 - Huna-huna nga napatay – pero distino nga mag dumala sang bilog nga Egipto (kalibutan)...
 - Gin baton lang sang iya mga utod sang Makita na nila siya sa ika duwa nga besis - **Genesis 45:3-8**
 - Ang ini tanan daw familir – ang picture ni Jesus Cristo!
 - Si Judas – isa sa mga DOSE – paga (betrey) si Jesus sa 30 ka bilog nga pilak – **Mateo 26:15**
 - Nahambal sa **Exodus 21:32** – ang presyo nga gin bayad sang isa ka suluguon bilang aksidente nga gin buno sang toro...
 - Pero nag hambal ang Ginoo – ihaboy ina sa manugkulon – ang ini nga presyo para sa **PRINSIPE – Zacarias 11:13**
 - Tungod ang tanan nga mga Judio indi gusto batunon ang ila nga utod nga dumala-an sila!
 - Pero ang nag sikway kay Jesus subong – magaluhod sa iya – **Filipos 2:10-11**
 - May ara sang kinalain sa pag luhod SUBONG kag pagluhod DASON/KARON
 - Kon magluhod kita subong kay Jesus – maluwas kita / kon maghulat kita mag luhod karon – pagahukman kita!
 - Subong ang tion para mag tuo – subong nga adlaw magabaton kita sang libre nga regalo / ang grasya sang Dios!
 - **II Corinto 6:2** – “... Karon gid ang husto nga tion nga luwason kita sang Dios.”
- o 3rd – ang pagtabon... vs. 29-36
 - Nag balik si Rueben para LUWASON si Jose – pero wala na to siya...

- Gin gisi niya iya bayo – kag nagbalik sa iya mga utod – diin ako magkadto (ano ang aton himuon)...
- Gin kuha nila ang matahom kag malaba nga bayo ni Jose – kag gin sawsaw sa dugo sang kanding...
- Sang gin dala ini nila kay Jacob – gin pamisar niya nga gin patay siya sang mabangis nga sapat (lion)!
- Kon gin pili naton ang sala – indi kita gusto nga akuon ini- gusto naton tabunan...
- Nagapaminsar kita nga nakapalagyo ta – wala sang may nakahibalo...
- Pero kon wala man sang may nakakita – kabalo kita – kag nakit-an sang Dios – **Hebreo 4:13**
- **Numero 32:23** – “Pero kon indi ninyo ini paghimuon, makasala kamo sa Ginoo, kag sigurado gid nga bayaran ninyo ang inyo sala.”
- Ang tanan nga mga anak ni Jacob gina tistingan nga libangon siya – pero gin indi siya...
 - Nagpangasubo siya – kag indi siya gusto nga libangon siya – magakadto ako sa akon lulubngan nga nagapangasubo!
 - Ang pagpili sang mga mag-utod magasunod sa ila sa 20 ka tuig!
 - Ang PAGSALIG wala nagahalin – maga sige ini kaon sa aton tubtub nga magtuad kita...
 - Ang sala nagapa separar sa aton sa Dios – nagapalayo sa aton sa pag sunod sa Ginoo...
 - Ang PAGSALIG amo ang pamaagi kon paano kita ibalik sang Dios pakadto sa iya...
 - Amo ina ang pasulit-sulit nga nagapadumdom sa aton nga nakasala kita – kag kinahanglan nga mag balik kag mag hinulsol!
- **4TH – PAGDALAGAN PALAYO SA SALA... VS. 1-5**
 - o **1st** – sa amo man nga TION – nagbulag si Juda sa iya mga utod... vs. 1
 - Si Juda ang leder sa pagbaligya kay Jose bilang suluguon...
 - Pero si Juda napun-an siya sang konsensiya sa iya ginhimo
 - Gintraidoran niya ang iya utod – nagbinutig sa iya amay – kag nag nakasala sa Dios...
 - Indi niya gusto sa mga butang nga nagapadumdom sa iya – gani nag lakat siya!
 - kon ma siud kita sa sala – kag **INDI** gusto mag hinulsol – kon kis-a gina pili naton **MAGDALAGAN...**
 - Gusto naton maghalin sa mga butang nga nagapadumdom sa aton kon ano ang aton ginhimo...
 - Amo ang – Christian / simbahan / ang Biblia / Pagpangamuyo...
 - Ang sala nagapalayo sa aton sa Dios – tungod gin pila naton mag palagyo sa Dios!
 - o **2nd** – asawa para kay Juda... vs. 2
 - Nagkadto si Juda kay Hira (dungganon) sa Adulam (lapit sa patag ni Ela)...
 - Sa didto nakita niya ang anak nga babahi ni Shua (manggaranon) – kag gin pakaslan niya siya...
 - Gin bayaan niya ang iya pamilya para sa is aka dungganon – kag magpakasal sa kwarta kag manggaranon
 - Ang hilamon sa piyak kudal mas berde pa – ang kalibutan amo ang sabat!
 - Kon mag dalagan kita palayo sa Ginoo – ang resulta madalagan kita sa kalibutan...
 - Ang pagtisting sang tanan nga gina hambal sang kalibutan nagapalipay sa aton – kwarta / kalingawan / posisyon...
 - Pero wala sa kalibutan ang pagpuno sa buho sa aton tagipusuon...
 - Parehas sa pag-inom sang tubig – indi ma lutos ang aton kauhaw...
 - Daw Magana kadali – dayon mauhaw kita liwat – mas mauhaw!
 - **Juan 4:13-14** – “Nagsabat si Jesus, ‘ang bisan sino nga nagainom sa sini nga tubig pagauhawaon liwat. Pero ang bisan sin-o nga magainom sang tubig nga akon ihatag indi na gid pag-uhawon...”
 - o **3rd** – si Juda may ara sang 3 ka anak nga lalaki sa bata ni Shua...
 - Er (bugtaw) / Onan (kakusog) / kag Shela (pangayo) natawo sa Kezib...

- Nagatesting ang Dios nga kwaon ang atensyon ni Juda!
- Gusto niya nga MAGBUGTAW si Juda – mahibaluan nga nag sala siya sa Ginoo...
- Gusto niya nga mahibaluan ni Juda nga ang Dios amo ang iya KUSOG – indi niya mahimo nga siya lang...
- Gusto niya nga MAGPANGAYO si Juda sang patawad sa Ginoo...
- Pero indi sugot si Juda nga mamati – ang iya tagipuson tig-a pa dyapon tungod sa iya sala!
- Ang Ginoo indi layo sa aton – lapit siya pareho kalapit sa pagpanayo patawad – magbalikid...
- Sa tion nga magbalikid kita sa Ginoo – Makita naton nga ara siya gahulat...
- Pero indi kita pagpiliton sang Dios – nagahulat siya sa aton sa paghinulsol!
- 5TH – ANG IHIMPLO SANG SALA... VS. 6-11
 - o 1st – Pila ka tuig ang nanligad... vs. 6-7
 - Gin pangasawa ni Juda ang iya kamagulangan nga bata nga si Er kay Tamar...
 - Ang resulta ni Juda nga pag-istar layo sa Ginoo – ang iya mga bata mas layo nagid...
 - Ang kamagulangan nga si Er – wala kakilala sa Ginoo – kag MALAOT nga tawo...
 - Ang MALAOT niya nga batasan amo ang nakapatay sa iya – ang Ginoo ang nag patay sa iya!
 - Ang tanan nga mga ginikanan gusto ang ila mga bata mangin madalagon – mabungahon nga kabuhi...
 - Ginahatagan sila naton sang maayo nga edukasyon – tudluan nga mag mapisan...
 - Pero kon kis-a malimtan naton ang importante – pagtudlo sa ila sa pag sunod sa kay Jesus...
 - Ang pamaagi lang para madalagon ang aton mga kabataan – mabungahon nga kabuhi – ara kay Cristo!
 - o 2nd – gin hambalan ni Juda ang ika-duwa niya kabata nga panagsawhon si Tamar... vs. 8-10
 - Lakat (imperative) kag pakasli si Tamar – kag mag padako (hiphil) sang kaliwat para kay Er...
 - Sa ulihi mangin isa ini sa layi ni Moses – **Deuteronomio 25:5-6**
 - Kon ang utod nga lalaki mapatay nga wala sang bata – ang asawa mapakasal sa isa ka utod...
 - Sa ina nga pamaagi ang kaliwat sang napatay nga utod ma (preserve)!
 - Gin pakaslan ni Onan si Tamar – pero indi siya mag hatag sang bata sa iya...
 - Kabalo siya nga ikilala ini nga bata sang iya utod – indi sa iya...
 - Wala nanamian ang Ginoo – gani gin patay niya man si Onan!
 - Wala gin palangga ni Juda ang iya utod (gin baligya si Jose) – gin pamana ang ihimplo sa iya bata...
 - Si Onan wala man ga palangga sa iya utod – indi siya gusto mag hatag sang kaliwat!
 - **Mateo 5:16** – “...Pasigaha ninyo ang inyo suga sa mga tawo, agod Makita nila ang inyo maayo nga mga binuhatan kag agod dayawon nila ang inyo amay sa langit.”
 - Kon paano kita mag kabuhi naga hatag sang ihimplo sa aton pamilya...
 - Magabulig kita sa mga tawo palapit sa Ginoo – ukon palayo sa ila...
 - Hapos mag hambal nga nagapati kita kay Jesus – nagasunod kay Jesus – pero indi ini parti sa paghambal...
 - Ang suga WALA nagahambal – NAGASIGA sila – ano ang nakita sang iban nga nagagwa sa aton kabuhi!
 - o 3rd – ang promisa kay Tamar... vs. 11
 - May isa na lang ka bata si Juda – Shela – bata pa para mangasawa...
 - Biskan sultero na siya – si Tamar daw gin Curse – duwa ka patay nga bana...
 - Gani gin palakat niya si Tamar sa balay sang iya amay – nga MAGHULAT bilang isa ka balo...
 - Pero – indi si Tamar ang problema – ang mga anak ni Juda napatay tungod sa iya ihimplo!
 - Kon ang consequncya sang aton sala nakit-an kita – gina basol ta ang iban...

- Kon indi kita maabyanon – wala kita sang abyan – gina basol naton ang iban kay wala sila nanamian sa aton...
- Kon kita dalok – kag nagapangita lang kita para makakuha – gina basol naton ang iban kay indi sila maghatag!
- Mas hapos Makita ang sala sang iban – kay sa mag lantaw sa aton nga sala...
- Kon ang problema ang iban – gani INDI na kita kinahanglan mag bag-o...
- Kon mag a-ko nga kita ang problema – nga sala kita – gani kinahanglan naton mag hinulsol!
- **6TH – ANG RESULTA SANG SALA... vs. 12-23**
 - 1st – sa ulihi – ang asawa ni Juda na patay... vs. 12
 - Naglakat si Juda sa iya abyan nga si Hira nga taga-Adulam sa Timna para libangon...
 - Sa ika duwa nga besis nag dalagan si Juda sa kalibutan sa tion nga nagaproblema siya / nagapangasubo
 - Sa ika duwa nga besis ang ina nga pagpili maga gamo sa iya!
 - Wala kita nagatuon sa una nga tion – ang kalibutan wala sang sabat sa pamangkot sa kabuhi...
 - Pila pa ka besis antis kita makatuon sang leksyon – ang kabuhi parti lang gid sa pagkilala sa kay Jesus!
 - Kon indi kita magtuon subong – dako ang pasensya sang Dios -
 - 2nd – nabatian ni Tamar nga makadto si Juda... vs. 13-23
 - Kabalo siya nga si Shela dako na para mapangasawa siya – pero wala gin hatag ni Juda siya sa iya...
 - Nagbutang siya sang belo – nagsuksok bilang nagabaligya sang iya lawas – kag naghulat siya sa higad dalan...
 - Sang nakita siya ni Juda -
 - Dali (imperative – palihog) maghulid kita (cohortative) – wala kabalo nga si Tamar gali...
 - Gin pamangkot niya kon ano ang iya ibayad – nagsugot sila sa kanding bilang BAYAD...
 - Wala sing kanding nga dala si Juda – gani gin hatag niya ang iya singsing / higot nga ginakulintas / kag baston...
 - Ang ini tanan symbol nga panag-iya ni Juda!
 - Gani nagbusong si Tamar sa iya ugangan si Juda...
 - Nagbalik siya sa balay sang iya amay – kag gin suksok balik ang bayo sang balo!
 - Nahuya gid si Judas a iya gin himo...
 - Gin padala niya ang iya abyan nga si Hira para mag bayad sang iya UTANG nga kanding...
 - Pero indi niya Makita ang babahi – kag sang namangkot siya – wala sang may nakakita sa iya...
 - Na desisyonan ni Juda nga pabay-an na lang – nahadlok nga mahuy-an siya!
 - Ang sala naga PROMISA nga ihatag ang kalibutan – pero sa matuod nagakuha lang ini sa aton...
 - PagPROMISA sang tanan – ang sala gina bayaan kita nga wala unod – kag ang BAYLO amo ang tanan...
 - Ang problema talagsa lang naton makita ang PRESYO samtang nagakasala kita – ginpadala niya ang RESIBO pagkatapos!
- **7TH – LUWAS SA SALA... vs. 24-30**
 - 1st – tatlo ka bulan ang nanligad... vs.24
 - Nabalita nga si Tamar nagbaligya sang iya lawas – kag nagbusong...
 - Si Juda dali dayon nag HUKOM – dal-a di siya kag sunoga!
 - Tungod MAKASASALA siya sa pagbaligya kay Jose / kag paghulid sa babahi nga nagabaligya sang iya lawas...

- Kon nakasala kita – madali nga makita naton ang sala sa kabuhi sang iban...
- Dasig kita maghusga – tungod kay ginakonsensya ktia sang sala sa aton kabuhi
- Ginatugutan bala kita nga mag HUKOM sa iban...
 - **Luke 6:27** – “Judge not, and you shall not be judged...”
 - Kabati ko sa mga tawo nga nagahambal nga INDI KA maka judge sa akon – ang Dios lang ang maka hukom sa akon...
 - Naintinihan ta sila ko ano ang ila buot silingon – pero sala sila
 - Wala ini naghambal parti sa pag judge sang imo GINAHIMO pero ang paghukom sang KATUYUAN sang tagipusuon...
 - Pwede kita makaHUKOM sa aksyon sang iban – pag komparar ini sa Pulong...
 - Kon ang ginanhimo sang isa LAIN sa Pulong – gani makahambal kita nga SALA!
 - Pero INDI kita maka hukom kon ngaa ginahimo ina nila – ano ang ila RASON...
 - Ang Dios lang ang kabalo kon ano ang motibo sang ila tagipusuon – siya lang gid ang makahukom sina!
 - **Salmo 44:21** – “Indi mo ayhan ini mahibaluan, sanglit nahibaluan mo man ang mga sekreto sa hunahuna sang tawo?”
- o 2nd – sino ang amay sang sina nga bata... vs. 25-26
 - Sang gin dala nila si Tamar sa gwa – para sunogon siya nga buhi...
 - May gin hatag siya sang tatlo kabutang kay Juda – singsing / bracelet / kag baston...
 - Nadakpan si Juda – kinahanglan niya nga batunon nga siya ang tatay...
 - Kag kinahanglan niya man nga batunon nga wala niya gin pati ang iya gin hambal – WALA niya gin hatag si Shela kay Tamar...
 - Tungod NADAKPAN si Juda – napilitan siya nag isugid ang iya sala!
 - Kon may ara nga nahubog – kag nabugtaw pagka-aga kag grabi sakit ang ulo...
 - May ara sang mga pilas kag lagob tungod nagintra sila sang inaway nga wala nila na dumduman...
 - Gani naghambal sila nga – INDI na nila himuon liwat – tungod miserable sila...
 - Gani ngaa paka pila ka bulan / semana / adlaw – natabo liwat!
 - Kon indi kita matalikod sang aton sala nga pamaagi pakadto kay JESUS – indi kita magbag-o
 - Ang tuod-tuod nga paghinulsol Makita sa bag-o nga kabuhi – wala na nagahimo sang pareho nga mga butang!
 - Indi kita perpekto – pero lain kita – gusto naton magkabuhi kay Jesus!
 - **II Corinto 7:10** – “kay ang kasubo nga suno sa kabubut-on sang Dios nagadala sa tawo sa paghinulsol, kag ina nagaresulta sing kaluwasan nga indi dapat hinulsulan. Pero ang kasubo sang mga tawo nga wala nagakilala sa Dios nagadala sa ila sa kamatayon.”
- o 3rd – pula nga higot... vs. 27-30
 - Kapid ang bata ni Tamar – ang una nga naggwa – kag ang pula nga higot gin butang sa iya kamot...
 - Pero ang ika duwa amo ang naggwa una – gin ngalanan siya Perez (naghingagaw guwa)...
 - Kag ang bata nga may higot nga pula nag guwa – gin ngalanan siya Zera (rising)!
 - Sa linya ni Jesus Cristo...
 - Nagsala si Juda – madamo – sa dugay nga tion – pero ang Dios indi pa tapos sa iya...
 - Sa matuod – sa bilog nga anak ni Jacob – si Jesus magahalin sa kaliwat ni Juda...
 - Indi lang halin kay Juda – pero sa anak sang iya gin kerida si Tamar!
 - **Mateo 1:3** – “si Juda amay ni Perez kag ni Zera, kag si Tamar ang iloy...”
 - Kon kis-a nagapaminsar kita nga indi kita paggamiton sang Dios tungod damo na kita sang sala...
 - Nagapaminsar kita nga INDI kita paggamiton sang Dios tungod sang aton nanligad...

- Pero gin butang sang Ginoo ang makasasala (Juda) kag ang babahi nga nagbaligya sang iya lawas (Tamar) sa kaliwat ni Jesus Cristo!
- Sa kay Jesus Cristo wala na nagapahiwatig ang aton nanligad – aton sala...
- Imbes ginapahiwatig na kita ni Jesus!
- **II Corinto 5:17** – “ang bisan sin-o nga ara kay Cristo bag-o na nga tawo. Wala na ang iya daan nga pagkatawo, kundi bag-o na siya.”